

# Vyšetřování

PHILIPPE CLAUDEL

Nakladatelství Paseka

PŘELOŽILA ZORA OBSTOVÁ

Cet ouvrage a bénéficié du soutien des Programmes  
d'aide à la publication de l'Institut français.

Tato kniha vychází za přispění programu na podporu  
publikační činnosti Francouzského institutu.

**INSTITUT  
FRANÇAIS**  
PRAGUE

L'ENQUÊTE

Copyright © Éditions Stock, 2010

Translation © Zora Obstová, 2016

ISBN 978-80-7432-768-1

*Těm, co přijdou,  
aby nebyli další v řadě*

*„Neptej se. Zapomeň.“  
Henri-Georges Clouzot, *Peklo**

# I

Když Vyšetřovatel vyšel z nádražní budovy, přivítal ho drobný déšť smísený s vločkami tajícího sněhu. Byl to muž menší postavy, trochu při těle, s prořídými vlasy. Všechno na něm bylo obyčejné, od šatů po výraz tváře, a kdyby ho někdo měl popsat, třeba v románu, v policejním protokolu nebo ve svědecké výpovědi, nejspíš by jen stěží dokázal přesně zachytit jeho podobu. Byla to bytost, která nezanechávala stopu, sotva sešla z očí, zmizela i z paměti. Ten člověk byl stejně beztvarý jako mlha, sny nebo dech vycházející z úst, a v tom se podobal miliardám jiných lidských bytostí.

Náměstí před nádražím bylo navlas stejné jako nesčetná jiná nádražní náměstí, s řadou neosobních budov namačkaných jedna na druhou. Celou fasádu jedné z nich zakrýval billboard s obrovskou fotografií starce, který si pobaveně a trochu melancholicky měřil každého, kdo se na něho podíval. Slogan doprovázející fotografii se nedal přečíst - ale možná tam ani žádný nebyl? -, protože vršek plakátu se ztrácel v oblacích.

Obloha se drolila a padala dolů v podobě mokrého prachu, který tál na ramenou a bez pozvání vnikal do celého těla. Nebyla velká zima, ale vlhkost si jako chobotnice dokázala tenkými chapadly proklestit cestu i do sebeneprůhlednější skulinky mezi kůží a oblečením.

Čtvrt hodiny stál Vyšetřovatel bez hnutí na místě, s kufrem u nohou, a dešťové kapky se sněhovými vločkami zatím končily svou pout' na jeho hlavě a nepromokavém plášti. Nepohnul se. Ani o píď. A celou tu dlouhou chvíli na nic nemyslel.

Kolem neprojelo jediné auto, neprošel jediný chodec. Zapomněli na něho. Nebylo to poprvé. Nakonec si zvedl

límeč kabátu, sevřel držadlo kufru a rozhodl se, že než úplně promokne, přejde náměstí a schová se v kavárničce, kde už se svítilo, třebaže hodiny na pouliční lampě pár metrů od něho ještě neukazovaly ani čtyři.

Místnost byla podivně pustá a Vrchní, který podřimoval za pultem a roztržitě sledoval výsledky koňských dostihů na televizní obrazovce, na něho vrhl nevlídný pohled. Potom, když si Vyšetřovatel svlékl kabát, posadil se a chvíli čekal, se ho vyšeptalým hlasem zeptal:

„Co si dáte?“

Vyšetřovatel neměl velkou žízeň ani hlad. Jen si potřeboval někam na chvíli sednout, než se vydá tam, kam ho volala povinnost. Sednout si a všechno si promyslet. Připravit si, co řekne. Postupně se vžít do role Vyšetřovatele.

„Grog,“ řekl nakonec.

Ale Vrchní hned odpověděl:

„Lituji, ale to není možné.“

„Vy neumíte udělat grog?“ podivil se Vyšetřovatel.

Vrchní pokrčil rameny.

„To umím, jenže my tu položku nemáme v elektronickém nápojovém lístku a automatická pokladna by ji odmítla vyúčtovat.“

Vyšetřovatel už měl na jazyku jízlivou poznámku, ale spolkl ji a s povzdechem si objednal perlivou vodu.

Děšť venku ustoupil opakovaným náporům sněhu. Ten se teď lehounce snášel k zemi, vířivě, skoro neskutečně jako na nějakém efektním zpomaleném záběru. Vyšetřovatel se zahleděl na vločky, které před ním tvořily pohyblivou zástěnu. Stěží rozeznával průčelí nádražní budovy, a peróny v dálce, koleje a čekající vlaky už nebylo vidět vůbec. Jako by místo, kde se před chvílí zastavil, aby se v tomhle novém světě trochu rozkoukal a našel si v něm opěrné body, najednou zmizelo ze světa.

„A máme tu zimu,“ řekl Vrchní a postavil na stůl čerstvě odzátkovanou láhev vody. Nedíval se přitom na Vyšetřovatele, ale na sněhové vločky. Vlastně tu větu ani neadresoval jemu, jako by mu ta myšlenka vyklouzla z mozku a poletovala mu kolem hlavy jako nějaký ubohý brouček, který si je vědom svého brzkého konce a smířeně přijímá svůj osud, ale přesto chce dokončit představení, dohrát svůj hmyzí part až do konce, i když to nikoho nezajímá a před ničím ho to nezachrání.

Vrchní zůstal stát bez hnutí u stolu a hodnou chvíli si Vyšetřovatele vůbec nevšímal, pohled zmagnetizovaný sněhem, jehož mléčné částičky opisovaly za okny elegantní, leč nelogické trajektorie.

## II

A přece by Vyšetřovatel mohl přísahat, že u východu z nádraží zahlédl dva tři taxíky. Taxíky, které tam čekaly se zapnutým motorem a rozsvícenými světly, z výfuku jim stoupal nenápadný šedý kouř a hned se rozplýval ve vzduchu. Nejspíš někam odjely se zákazníci uveleбенými na vyhrátých zadních sedadlech. Vážně smůla.

Sníh neměl v úmyslu vyklidit pole. Padal bez ustání a majestátně si podmaňoval okolní svět. Vyšetřovatel se zeptal Vrchního na cestu. Čekal nevraživou odpověď, ale Vrchní jako by byl rád, že mu může poradit. Vlastně to není složité, Podnik je obrovský, nemůže ho minout. Rozlézá se do všech stran. Ať už se vydá kteroukoli ulicí, nutně narazí na zeď, kterou je obehnán, na zamřížovaná vrata, na některou příjezdovou cestu, skladiště nebo nakládací rampu, co Podniku patří.

„Když se to tak vezme,“ dodal Vrchní, „tady patří Podniku skoro *všechno*.“ Slovo *všechno* vyslovil s důrazem.

„A pak už jen půjdete podél zdi, dokud nenarazíte na hlavní vchod a Vrátnici.“

A zase se vrátil ke svým dostihům. S lokty opřenými o barový pult a hlavou v dlaních hypnotizoval televizní obrazovku, na níž se míhali zpěnění plnokrevníci, a nechal bez povšimnutí, že mu Vyšetřovatel řekl na shledanou, otevřel dveře a odešel z jeho života.

Jeho role tím v každém případě skončila.

Ještě nebyla úplná tma, ale město už dýchalo noční atmosférou, umocňovanou liduprázdňem, v němž se Vyšetřovatel pohyboval. Kráčel po zasněžených chodnících, aniž potkal živou duši, a jen místy měl pocit, že přece jen prochází obydlým světem: to když jeho drobná silueta

vstoupila do smetanově žlutého kuželu světla vrhaného pouliční lampou, na několik metrů v něm setrvala a pak se znovu vnořila do soumravného pásu neproniknutelné temnoty.

Kufr byl čím dál těžší. Kabát by se dal ždímat. Vyšetřovatel šel bezmyšlenkovitě dál. Čím dál víc se třásl zimou. Jeho myšlenky klopýtaly jedna přes druhou, tak jako jeho zmrzlé, rozbolavělé nohy. Najednou si připadal jako galejník, jako psanec, jako poslední člověk, který se zachránil, který přežil poslední chemickou, ekologickou nebo jadernou katastrofu a hledá útočiště. Cítil, jak se jeho vlastní tělo proměňuje v cosi nepřátelského, a krácel jako ve snu. Ten pochod nebral konce. Zdálo se mu, že bloudí celé hodiny. Ulice byly jedna jako druhá. Sníh zahladil svou abstraktní jednotvárností všechny orientační body. Že by chodil v kruhu?

Náraz byl tupý a krátký. Přesto ho to pořádně omráčilo. Vrazil do nějakého muže - nebo ženy, to přesně nevěděl, zkrátka do nějaké lidské formy, která se nepřiliš rychle, leč nezadržitelně sunula tmou přímo proti němu. Omluvy, pár zdvořilostních frází z jeho strany. Z druhé strany nic, jen zamručení a zvuk vzdalujících se kroků. Silueta pohlcená temnotou.

I tohle se mu jen zdálo?

To ne, něco po té nehodě zůstalo: pronikavá bolest v levém rameni a rozbité čelo, které si masíroval a po němž mu stékaly tající vločky. A samozřejmě kufr. Kufr s vnitřnostmi rozházenými po zemi, jako po výbuchu, připomínající všechna ta zavazadla ze záběrů televizních kamer, která se po každém pádu letadla pohupují na mořské hladině jako poslední svědkové životů zmítaných proudy, ztracených, vniveč obrácených, zmařených životů, po nichž zbyly jen svetry nacucané slanou vodou,



kalhoty, co se pořád ještě pohybují, i když už v nich nejsou žádné nohy, plyšové hračky udivené tím, že navždy ztratily dětskou paži, která je k sobě vinula.

Vyšetřovatel namáhavě sesbíral svých pět košil, spodní prádlo, pyžamo, toaletní potřeby – přitom rozšlápl tubu zubní pasty, která se teď plazila po zemi jako dlouhý růžovomodrý červ s umělou vůní máty –, tesilové kalhoty, budík, několik párů ponožek, zatím ještě prázdný pytel na špinavé oblečení, elektrický holicí strojek i s neposlušnou šňůrou. Potom kufr zavřel: teď byl ještě těžší, protože kromě všech jeho osobních věcí obsahoval ještě trochu sněhu, deště a melancholie.

Ale musel jít dál, v hluboké tmě, a tohle opuštěné město, obývané nanejvýš stíny těl mohutných jako těla býků, kteří jediným pohozením hlavy vychýlí lidi z jejich dráhy, mu připadalo čím dál nehostinnější.

A jako by té smůly nebylo dost, třikrát prudce kýchl. Bylo to jasné, nazítří se probudí s ucpaným nosem, ochraptělý, s vyschlým hrdlem staženým jako ve svěráku a rozpálenou hlavou uvězněnou v obručích, do kterých někdo bez ustání buší. To bude vážně skvělé ráno. Ach jo, pomyslel si, probudit se v takovém stavu a mít před sebou dlouhý a nepochybně únavný den vyšetřování, to je zkrátka pech!

Probudit se, určitě. V pokoji, samozřejmě. Jenže v jakém?